

جمهوری اسلام افغانستان

وزارت امور داخله

معینیت پالیسی و استراتیژی

ریاست عمومی پالیسی های تحقیقاتی

ریاست پالیسی های تأمینات مادی و تخنیکي

(طرز العمل توقف اشخاص)

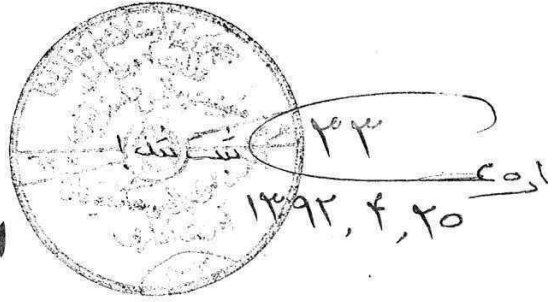
کابل – افغانستان

سال 1392

فهرست عناوین

- 1- امر نخستین
- 2- مقدمه
- 3- هدف
- 4- تعاریفات
- 5- وظایف و مکلفیت‌ها پولیس ملی
- 6- کنترل و بررسی اسناد عبوری در سرحدات
- 7- عدم ارایه اسناد غرض تثبیت هویت
- 8- تلاشی اشخاص بمنظور تثبیت هویت
- 9- کشف جرم و گرفتاری مظنون و متهم
- 10- اشخاص مشمول تثبیت هویت
- 11- طرز تثبیت هویت
- 12- دفع خطر
- 13- ساحه تطبیق طرز العمل

امر نخستین

وزارت امور داخله جمهوری اسلامی افغانستان مصمم است در روشنائی موادات (134,76,56) قانون اساسی ج، ا، ا، ماده (11) قانون پولیس ملی، قانون کشف و تحقیق و سایر قوانین نافذہ کشور غرض روشن شدن قضایای جرمی و جلوگیری از سایر جرایم طرز العمل توقف را بالای افراد و اشخاص که از نظر شناخت سایکولوژی، وظایف و دیدگاه علم جرم شناسی مشکوک و مظنون به نظر میرسد تطبیق نماید.

بناً به تمام قدمه های تحت اثر تطبیق بالا قید و شرط طرز العمل متذکره را در پرتو قوانین نافذہ کشور امر مینایم.

پوهنمل سترپاسوال غلام مجتبی (پتنگ)

وزیر امور داخله

مقدمه :

منسوبین پولیس ملی کشور درروشنائی از مواد 56-75-134 قانون اساسی کشور و ماده 11 قانون پولیس ملی طرزالعمل توقف اشخاص را به منظور تثبیت و تشخیص هویت، باز پرسى، رفع سوء ظن افراد و سایر موارد که نزد پولیس مشکوک باشد قانوناً ضروری میدانند. این وظایف کتگوری های مختلف پولیس ملی به خصوص منسوبین ریاست ع مبارزه با جرایم، پولیس سرحدی و استخبارات را احتوا مینماید. بناً استقامت های وظیفوی شان در مطابقت به قانون اساسی، قانون پولیس ملی، قانون اجرائی جزائی موقت، قانون کشف و تحقیق و نظارت حارنوالی، استراتیژی پولیس ملی و پلان پولیس ملی به منظور پیشبرد سالم وظایف خود را آراسته نمایند. وبمنظور تامین امن و نظم عامه، تنفیذ قانون، حفظ سترسرحدات، دخول و خروج اشخاص در سرحدات، میداین هوایی، جلوگیری قاچاق اموال، مراقبت ترافیک سرحدی، همکاری با پولیس انترپول، جلوگیری از قاچاق مواد مخدر و تثبیت هویت قاچاق چیان و ارتباط شان با گروه های متخلف که باعث اخلاخل نظم عامه میگردد، تحقق این طرزالعمل ممد واقع میشود. پولیس ملی مکلفیت دارد در تثبیت و تشخیص آن اقدامات لازمی و قانونی را عملی نماید.

هدف:

هدف از این طرزالعمل توانمند ساختن منسوبین پولیس ملی از معلومات عمومی قانونی بوده تا وظایف روزانه خود را بطور پویا و استوار، موثر، پاسخگو و مسلکی در مطابقت با قوانین نافذه کشور انجام دهند. وظیفه پولیس ملی افغانستان حفظ، آرامش عامه و تطبیق قانون در جامعه میباشد و در حالات ضروری پولیس میتواند اشخاص را توقف دهد. تحقق این طرزالعمل برخورد، شک و تردید پولیس ملی را در رابطه به کشف قضایای جرمی برطرف ساخته حمایت و اعتماد پولیس را در بین مردم افزایش داده کسب اعتماد مردم را در تأمین امنیت جلب مینماید.

تعريفات :

خطر:- حالت است که در آن نظم و امن عامه تحت تهدید حوادث اخلاص آمیز قرار میگیرد .

مظنون :- شخص زمان مظنون پنداشته میشود که در مرحله از تحقیق، ارتکاب جرم به وی نسبت داده شود.

متهم :- شخص زمان متهم پنداشته میشود که از طرف حارنوال مطابق حکم فقره (4) ماده (39) قانون اجراءات جزائی موقت اقامه دعوی علیه وی صورت گرفته باشد.

فصل اول

احکام عمومی

وظایف و مکلفیت های پولیس ملی

ماده اول :- پولیس ملی مطابق حکم مندرج ماده (11) قانون پولیس ملی به مقصد تثبیت هویت اشخاص، دفع خطر، جلوگیری از ارتکاب جرم، کنترول اسناد هویت و عبوری در سرحدات، بنادر و میدان های هوائی، کشف جرم، گرفتاری مظنونین و متهمین جهت رفع سوءظن انجام میگیرد .

ماده دوم:- در صورت اشتباه و سوءظن پولیس، شخص مورد اشتباه را توقف داده کارت هویت، تذکره تا بعیت و یا ترخیص دوره مکلفیت وی را مطالبه نموده بعد از غور و بررسی لازم بادر نظر داشت سنجش مشروعیت اقدام و رفع اشتباه وی اجراءات قانونی را مرعی میدارد .

هرگاه اسناد مبنی بر تثبیت هویت شخص کافی نباشد در آن صورت شخص مظنون را به اداره مربوطه پولیس معرفی نموده از تمام اقدامات مسلکی کار گرفته قضیه را انکشاف میدهند .

- در صورت اشتباه قوی و عدم موجودیت اسناد مبنی بر تثبیت هویت ، شهرت شخص مظنون از وی پرسش بعمل آمده از محل سکونت اش در زمینه معلومات مطالبه ، علاوه از شهرت و شرح چهره و مشخصات شخص مذکور از سایر دفاتر ارگان های کشفی معلومات اخذ گردد .
- در مورد مردم قبایل در صورت که شخص مظنون از ساحت قبایلی باشد تثبیت هویت شخص مشکوک از مدیریت امور سرحدات و یا آمریت ع سرحدی ولایت مربوطه معلومات گردیده و پس از تأیید مراجع مذکور و حصول اطمینان کامل در زمینه اجراء مقتضی بعمل آید .
- وضعیت ظاهری شخص مشکوک ممکن فریب دهنده باشد و یا شخص با قیافه مرتب و عاجزانه امکان دارد جنایتکار باشد، پس منسوبین پولیس ملی به وضعیت و قیافه ظاهری فریب نخورده و همیشه در تثبیت هویت همچو اشخاص دقت صورت گیرد .
- حین کنترل اسناد هویت افراد و وسایط ، امنیت کنترل کننده باید توسط همکارانش تامین گردد .
- از سلاح و تجهیزات معاونه دست داشته در وقت ضرورت استفاده درست کرده بتواند و همچنان فاصله بین پولیس و نفر مقابل در نظر گرفته شود تا از حمله احتمالی و خطرناک شخص مقابل جلوگیری شده بتواند.
- نفر مشتبّه را همیشه تحت مراقبت داشته فریب حرکات ضعیف و عاجزانه وی را نخورند .
- اشیاء واجناس که از آن خطر متصور است ، بین پولیس و نفر مقابل قرار داده نشود به حرکات اشتباه آمیز دقت گردد ، در مورد مسلکی و ماهرانه بخورد گردد باید متوجه بود که حین کشیدن اسناد از جیب امکان کشیدن سلاح ناریه و جاریه متصور است .
- همیشه تصور شود که شخص تحت اشتباه و یا رفیق او ممکن است حمله را آغاز نماید بناً به هیچ کس اعتماد نشود.
- تثبیت کارت هویت صرف درجا های که امنیت تامین باشد صورت گیرد .

- شخص مشتبّه را از ساحه تاریک به محل روشن انتقال داده تثبیت هویت گردد ، در زمان انتقال از چراغ های دست داشته استفاده گردد.
- در ساحات غیر عبوری سرحدات همیشه باید دقت شود که طرف مقابل یک مخرب ، جنایتکار، جاسوس، تروریست و یا یکی از اعضای باندهای قاچاقچیان مواد مخدر و کشف دشمن میباشند ایجاب مینماید که نفر دومی در زمان توقف دقیقاً مراقب اوضاع بوده سلاح را آماده به فعالیت در آورده امنیت خود و همکار خویش را تأمین نماید .

فصل دوم

کنترول و بررسی اسناد عبوری در سرحدات، بنادرو میدان های

هوایی بین المللی کشور

ماده سوم: - پولیس سرحدی کشور عزیز ما افغانستان در (19) ولایت (68) ولسوالی که با کشور های همسایه مانند پاکستان ، ایران ، ترکمنستان ، ازبکستان، تاجکستان و چین تقریباً حدود (5813) کیلومتر سرحد مشترک دارد حضور داشته و از آن پاسداری مینماید.

جلوگیری از قاچاق مواد مخدر، مواد انفجاریه ، قاچاق اموال ممنوعه ، کنترول اسناد سفری ، تنظیم وسایط مسافری، تامین امنیت بنادر و میدان هوایی تعقیب قاچاق بران و گرفتاری شان ، جز وظیفه اساسی پولیس سرحدی میباشد .

با در نظر داشت هدایت فقره (19) ماده (5) قانون پولیس نظارت و مراقبت از ترافیک سرحدی و کنترول اسناد آن وظیفه پولیس سرحدی و انترپول بوده و مکلفیت دارند تا از تمام وسایط نقلیه که از سرحدات عبور و مرور مینمایند بصورت درست کنترول و مراقبت نموده در مطابقت به قانون و احترام به حقوق بشری اسناد و مدارک راننده گان را مورد تفتیش و بررسی قرار داده بعد از آن که از صحت بودن اسناد و تثبیت هویت اشخاص اطمینان حاصل نمودند اجازه دخول و یا خروج داده شود .

ماده چهارم :

عدم ارایه اسناد غرض تثبیت هویت

در صورتیکه افراد غرض تثبیت هویت اسناد و مدارک با اعتبار ارایه کرده نتواند مطابق، ماده (11) و فقره (2) قانون پولیس. پولیس ملی حق دارد که شخص مظنون را پولیس میتواند جهت تثبیت هویت وی، مطابق ماده (15) قانون پولیس بطور اخص و ماده (25) قانون پولیس، بطورکل جهت کشف همه جانبه جرم، مجرم، مظنون گرفتار شده را برای مدت الی (72) ساعت تحت نظارت قرار دهد).

ماده پنجم :

تلاشی اشخاص بمنظور تثبیت هویت :

یکی از موارد دیگر که پولیس را در تامین امنیت و تثبیت اشخاص کمک مینماید عبارت از اقدام پولیس به تلاشی اشخاص میباشد. طبق هدایت بند (3) فقره (1) ماده (16) قانون پولیس.

در مورد تثبیت هویت شخص که قادر به ارایه اسناد هویت نباشد و یا نخواهد اسناد مربوط را ارایه نماید پولیس میتواند مطابق هدایت فوق چنین اشخاص را مورد تلاشی قرار دهد. تلاشی اشخاص یکی از صلاحیت های پولیس بوده در صورتیکه شخص دستگیر شده هویت خود را تثبیت کرده نتواند و یا اسناد شناخت ارایه کرده نتواند باید تلاشی شود. تلاشی سر سری میتواند در محضر عام صورت گیرد اما تلاشی دقیق باید دور از محضر عام صورت گیرد در تلاشی اشخاص حداقل دو نفر پولیس موجود باشد که یک نفر پولیس بمنظور اتخاذ تدابیر امنیتی و پولیس دومی وظیفه تلاشی را انجام میدهد. قسمیکه پولیس امنیتی یک موقعیت را انتخاب کند که در صورت ضرورت فیر، مرمی به پولیس تلاشی کننده اصابت نکند.

هم چنان مطابق فقره (2) ماده (16) قانون پولیس تلاشی زن توسط پولیس زن و یا زنی که از طرف پولیس موظف گردیده باشد صورت گیرد.

فصل سوم

تثبیت هویت بمنظور کشف جرم و گرفتاری مظنونین و متهمین

ماده ششم :

کشف جرم و گرفتار مظنون و متهم :

هدف عمده تثبیت هویت ، کشف جرم و گرفتاری مظنون یا متهم است به این یعنی که پولیس در استفاده از این تدابیر دقت لازم را داشته باشد به عنوان مثال اگر مظنون مرد . سفید پوست و دارای قد (180) سانتی متر است ، پولیس با وصف داشتن معلومات فوق به تثبیت هویت زنان ، زرد پوستان و سیاه پوستان و اشخاص که تفاوت قد قابل ملاحظه با مظنون دارد اقدام نکند.

ماده هفتم :

اشخاص مشمول تثبیت هویت :

اصولاً تثبیت هویت ، موضوع معمولی و مرسوم نیست یعنی پولیس حق ندارد از همه شهروندان کشور در هر لحظه ، زمان و مکان بخواهد که هویت خود را برای پولیس تثبیت کند. لهذا به استثنای اوقات خاص نمیتواند هویت تمام اشخاص را بررسی کند .

ماده هشتم :

طرز تثبیت هویت :

- 1- توقف توسط موظفین امنیتی .
- 2- مطالبه اسناد و مدارک هویت (شناسائی)
- 3- کنترل اسناد و مدارک .
- 4- در صورت اشتباه تلاشی بدنی .
- 5- انتقال شخص مشکوک تحت تدابیر امنیتی به مراجع پولیس .
- 6- اخذ اسناد تسلیمی شخص مشکوک توسط اداره تسلیم داده شونده .
- 7- بازرسی از محموله (بکس) که نزد شخص تحت اشتباه میباشد .
- 8- رعایت حقوق بشری اشخاص در جریان توقف و یا تلاشی .

دفع خطر :

در کدام حالت دفع خطر صورت میگیرد :

- در حالت که پولیس بالای شخص اشتباه مسلح بودن را نماید
 - در صورت احتمال حمله بالای پولیس که از طرف شخص مظنون متصور باشد .
 - در صورت که اشتباه حمله مظنون بالای اشخاص دیگر تصور شود .
 - در صورت که اشتباه فرار مظنون موجود باشد .
 - در صورت که به جان خود ضرر وارد نماید .
- در چنین حالات پولیس میتواند شخص مظنون را توقف داده وی را تلاشی و بعداً ولچک نماید .
باید متذکر شد که پولیس مشروعیت اقدام را در نظر گرفته ، یعنی عمل کرد آن ضروری ،
قانونی و متناسب باشد .

ساحه تطبیق :

این طرز العمل بالای تمام منسوبین پولیس ملی کشور قابل تطبیق میباشد .
طرز العمل توقف اشخاص بعد از منظوری وزیر امور داخله قابل تطبیق است .
کنترول و نظارت از چگونگی تطبیق طرز العمل توقف اشخاص در مرکز ولایات کشور
به دوش معینیت پالیسی و استراتیژی میباشد .

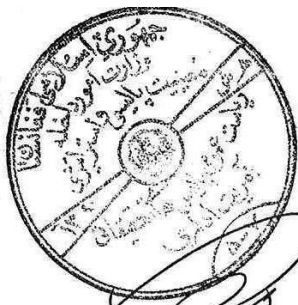
بالاحترام

مل پاسوال عبدالواسع (روفی)
ریس عمومی پالیسی های تحقیقاتی

مل پاسوال عبدالرزاق (سیفانی)
ریس پالیسی های ملای و تخبیکی

پا سوال جمال عبدالناصر (صدیقی)

معین پالیسی و استراتیژی

گروپ کاری تدوین طرز العمل توقف اشخاص

1. سمونوال محمد علم مدیر عمومی پالیسی تعلیم و تربیه به حیث رئیس گروپ
2. سمونوال سید کل آقا نماینده ریاست ع مبارزه با جرایم جنایی به حیث عضو
3. سمونمل عبدالغفار معاون مدیریت ع پالیسی های تعلیم و تربیه به حیث عضو
4. سمونمل محمد پرویز خاشع عضو مدیریت ع پالیسی تعلیم و تربیه به حیث عضو
5. سمونیار محمد طاهر نماینده قوما ندانی ع پولیس سرحدی به حیث عضو
6. محمد ولی کارشناس نماینده مشاوریت حقوقی مقام وزارت به حیث عضو
7. فرشته ستاژر حقوقی ریاست ع پالیسی های تحقیقاتی به حیث عضو
8. لعل محمد کارشناس مدیریت ع پالیسی تطبیق قانون به حیث عضو
9. نماینده ریاست ع استخبارات به حیث عضو